

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 59.080.01 **Leden 2015**

**Textilie - Barviva -
Část 3: Metoda pro stanovení určitých karcinogenních barviv
(metoda s použitím triethylaminu/methanolu)**

**ČSN
EN ISO 16373-3**
80 0847

idt ISO 16373-3:2014

Textiles - Dyestuffs -
Part 3: Method for determination of certain carcinogenic dyestuffs (method using
triethylamine/methanol)

Textiles - Colorants -
Partie 3: Méthode de détermination de certains colorants cancérigènes (méthode a la triéthylamine
et au méthanol)

Textilien - Farbstoffe -
Teil 3: Verfahren zur Bestimmung von bestimmten karzinogenen Farbstoffen (Triethylamin/Methanol-
Verfahren)

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 16373-3:2014. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 16373-3:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, Brno, IČ 00013251, Ing. Jarmila Gabrielová

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Soňa Havlů

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 16373-3
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Červen 2014

ICS 59.080.01

Textilie - Barviva -

Část 3: Metoda pro stanovení určitých karcinogenních barviv (metoda s použitím triethylaminu/methanolu) (ISO 16373-3:2014)

Textiles - Dyestuffs -

Part 3: Method for determination of certain carcinogenic dyestuffs
(method using triethylamine/methanol)
(ISO 16373-3:2014)

Textiles - Colorants -

Partie 3: Méthode de détermination de certains colorants
cancérogènes (méthode à la triéthylamine et au méthanol)
(ISO 16373-3:2014)

Textilien - Farbstoffe -

Teil 3: Verfahren zur Bestimmung von bestimmten karzinogenen
Farbstoffen (Triethylamin/Methanol-Verfahren)
(ISO 16373-3:2014)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2014-04-17.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

CEN

**Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2014 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č.
EN ISO 16373-3:2014 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarska a Turecka.

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 16373-3:2014) vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil* ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky*, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do prosince 2014 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2014.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových

práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 16373-3:2014 byl schválen CEN jako EN ISO 16373-3:2014 bez jakýchkoli modifikací.

Obsah

Strana

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Termíny a definice 7

3 Podstata zkoušky 7

4 Bezpečnostní opatření 7

4.1 Obecně 7

4.2 Manipulace 8

5 Zkušební zařízení 8

6 Činidla 8

7 Odběr zkušebních vzorků a jejich příprava 9

7.1 Obecně 9

8 Postup 9

8.1 Extrakce 9

8.2 Detekce, identifikace a kvantifikace karcinogenních barviv 9

9 Protokol o zkoušce 10

Příloha A (informativní) Chromatografická analýza 11

Příloha B (informativní) Výsledky kruhového testu 27

Bibliografie 32

Úvod

V důsledku obav spotřebitelů o bezpečnost a hygienu zavedlo mnoho zemí předpisy týkající se karcinogenních barviv v textilních výrobcích. K podpoře mezinárodních a národních předpisů je velmi důležitý vývoj zkušební metody a tato část ISO 16373 právě toto splňuje.

Soubor norem ISO 16373 pojednává o metodách kvalitativního a kvantitativního stanovení barviv používaných v textilu.

- ISO 16373-1¹⁾ zahrnuje definici barviva a zařazuje popis některých postupů určených ke kvalitativnímu stanovení třídy barviv používaných v textilních materiálech. Další části ISO 16373 se týkají kvantitativního stanovení některých barviv.
- V ISO 16373-2 je princip zkušební metody založen na extrakci pomocí vodného roztoku pyridinu, který byl shledán jako nejúčinnější roztok při extrahování velké řady barviv, včetně alergenních a karcinogenních barviv.
- V této části ISO 16373 je princip zkušební metody založen na extrakci roztokem triethylaminu v methanolu. Bylo zjištěno, že tento roztok je v některých případech účinný při extrahování některých barviv.

Další informace vztahující se k rychlosti regenerace (aby bylo možné charakterizovat účinnost extrakce), získané využitím ISO 16373-2 a této části ISO 16373, jsou shrnuty v ISO 16373-1:-, příloha B.

Je důležité poznamenat, že existují i jiné zkušební metody týkající se azobarviv, u nichž redukce extrahovaných azobarviv vede k uvolňování některých aromatických aminů, které je třeba detekovat a stanovit pomocí chromatografie.^{[6][7]}

1 Předmět normy

Tato část ISO 16373 uvádí metodu pro detekci a kvantitativní stanovení přítomnosti karcinogenních barviv uvedených v tabulce 1 u barvených, potištěných nebo povrstvených textilních výrobků pomocí chromatografické analýzy jejich extraktů.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.